

Kungl. Maj:ts tal

på rikssalen vid riksdagens öppnande
den 11 januari 1961

Svenska män och kvinnor, valda ombud för Sveriges folk!

Jag hälsar Eder välkomna till Edert ansvarsfulla arbete.

Sveriges förhållande till främmande makter är gott.

Det allmänna internationella läget kännetecknas alltjämt av spänningen mellan öst och väst. Händelserna kring det planerade men sedan inställda toppmötet mellan de ledande makternas regeringschefer medförde en påtaglig försämring i relationerna. I samma riktning verkade avbrottet i nedrustningskommitténs förhandlingar. Inga framsteg ha gjorts beträffande lösningen av de stora internationella tvistefrågorna.

En ny oroshärd har under det gångna året uppstått i Kongo i samband med den nya statens tillkomst. FN har gjort betydelsefulla och hedrande hjälpinsatser men är hämmad i sin verksamhet genom alltmer utpräglade meningsbrytningar om Kongo-politiken bland medlemsstaterna. På FN:s begäran har Sverige ställt en militär styrka av en bataljons storlek till organisationens förfogande för polisiär vaktjänst i Kongo.

Sverige bör efter måttet av sin förmåga stödja de internationella strävandena till fred och samförstånd i världen. I överensstämmelse härmed bör vårt land medverka i såväl FN:s arbete till stöd för utvecklingsländerna som övrig internationell hjälpverksamhet. Förslag till ökade insatser för dessa ändamål framläggas i årets statsverksproposition.

Till stöd för vår alliansfria utrikespolitik och till skydd för landets frihet och oberoende kräves alltjämt ett starkt försvar. Jag ämnar framlägga förslag om en utgiftsram för det militära försvaret för de närmaste två budgetåren samt om uppbyggnad av den civilförsvarsorganisation som riksdagen fastställt.

Under det gångna året har överenskommelsen om den europeiska frihandelssammanslutningen trätt i kraft. De tullsänkningar och övriga åtgärder som betingas av vårt lands medverkan i sammanslutningen ha programenligt genomförts. Näringslivet synes på ett smidigt sätt anpassa sig till de nya förhållandena och samarbetet inom organisationen utvecklas gynnsamt.

Den ekonomiska utvecklingen i Sverige under år 1960 har präglats av den högkonjunktur som varit rådande i Västeuropa. Produktionen har fortsatt att stiga i snabb takt. Utrikeshandeln har expanderat. Arbetsmarknaden har kännetecknats av hög sysselsättning. Byggandet för framtiden

Bihang till riksdagens protokoll 1961. 1 saml. Kungl. Maj:ts tal

har varit intensivt med en markerad ökning av investeringarna inom näringslivet och en hög bostadsproduktion. Prisstabiliteten har nu bestått i närmare tre år.

Den ekonomiska politiken har anpassats efter förändringarna i den internationella konjunkturen och medverkat till en balanserad ekonomisk utveckling. Konjunkturavmattningen 1958 möttes sålunda med en betydande ökning av de statliga investeringarna och bostadsbyggandet jämte åtgärder ägnade att stimulera näringslivets utbyggnad. Den internationella högkonjunkturen under 1960 krävde däremot en åtstramning av den ekonomiska politiken genom bland annat införandet av den allmänna varuskatten och en rad åtgärder på penningpolitikens område.

Kraven på rörlighet och anpassning i den ekonomiska politiken understrykas av den splittring och osäkerhet som för närvarande kännetecknar den internationella konjunkturen. Beredskapen mot arbetslöshet måste upprätthållas och arbetsmarknadspolitiken inriktas på ett effektivt utnyttjande av arbetskraften. Den främsta uppgiften är i dagens läge att beslutsamt motverka tendenser till rubbningar i den ekonomiska balansen i inflatorisk riktning. Med hänsyn härtill har den statsverksproposition som nu förelägges Eder utformats med sikte på att undvika en ökning av den statliga upplåningen. Inom ramen för en återhållsam budgetprövning har likväl en rad viktiga önskemål om en utbyggnad av reformpolitiken kunnat tillgodoses.

Förslag komma sålunda att föreläggas Eder om fortsatt betydande utbyggnad av utbildningsväsendet, främst fackgymnasiutbildningen, den naturvetenskapliga och tekniska högre utbildningen, undervisning och forskning på jordbrukets och skogsbrukets område samt lärarutbildningen. Jag ämnar även underställa Eder förslag om avsevärda lättnader för de studieskuldssatta.

Bostadsproduktionen kommer att bibehållas på sin nuvarande höga nivå.

Jag ämnar förelägga Eder förslag om fortsatt utbyggnad av mentalsjukvården och stödet åt de handikappade. Samhällets åtgärder på ungdomsvårdens område fullföljas och utbyggs.

Förslag kommer att framläggas om kostnadsfri skyddsypning mot polio för hela befolkningen upp till 50 års ålder.

Fortsatta, målmedvetna åtgärder erfordras för en förbättring av trafiksäkerheten. Insatserna för utbyggnaden av trafikleder i städerna komma att ökas.

Förslag till ett system för permanent skördeskadeskydd kommer att föreläggas Eder.

Nedkallande Guds välsignelse över Eder och Edert arbete förklarar Jag 1961 års riksmöte öppnat och förbliver Eder med all Konungslig nåd och ynnest städse välbevågen.